

SoLiLL

Project Group “Bread and Housing“ in České Budějovice

Housing in the old age

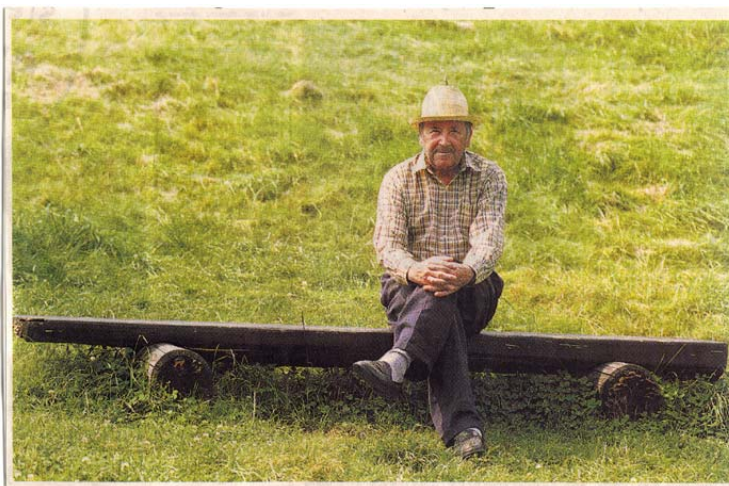
Péče o seniory a jejich bydlení
Care for seniors and their housing

Marie Brašničková

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Zdravotně sociální fakulta
Projektová skupina „Chléb a bydlení“ : **SoLiLL 2002**

Úvod

V posledních letech se celosvětově projevuje stárnutí populace. V Evropě zaznamenala největší nárůst skupina osob starších 80 let, která je nejvíce závislá na sociální pomoci. Rozhodujícím faktorem pro označení populace jako stará je 7% a více obyvatel ve věku 65let a starších. Česká republika se řadí mezi tři nejstarší země Evropy. Na tři občany důchodového věku zde připadají jen dva lidé ve věku aktivním. V zemích Evropské unie žije asi 60 milionů lidí, starších 65let. Demografické odhady předpokládají zvyšování tohoto počtu až do roku 2004, kdy by tento počet měl dosáhnout 100 milionů.



* Foto: Stáří

Předpokládaný nárůst skupiny lidí, starších 65let, v České republice:

Rok 2010	14,4% z celkového počtu obyvatel
Rok 2020	18,8%
Rok 2030	20,9%

Současné tendence

Celosvětově se dostává do popředí snaha prodloužit samostatný život starých občanů a proto se klade důraz zejména na zlepšování úrovně služeb, individuální péče a podmínek v institucionálních zařízeních. Stále více se považuje za nejlepší, zabezpečit kvalitní život v prostředí, ve kterém lidé dosud žili, nejlépe ve vlastním bytě. Tento způsob ovšem předpokládá širokou škálu poskytovaných služeb, ze které si senioři mohou vybírat podle individuálních potřeb a přání. Samostatnost bydlení je zajišťována i budováním speciálně vybavených, případně bezbariérových domů a bytů. Pokud tento způsob ze zdravotního, sociálního i jiného důvodu přestane být vyhovujícím, může být starý občan přijat do některého ústavního zařízení.

Péče o seniory v České republice

V České republice jsou v současné době zajišťovány různé formy ambulantních služeb i ústavní péče. Pro samostatně žijící občany jsou k dispozici různé agentury domácí péče (home care). Poskytují služby, hrazené pojišťovnami, jako podávání léků, ošetrovatelské služby, rehabilitační péči v domácím prostředí a další. Dále podle zájmu i služby, které pojišťovny nehradí, mimo jiné donášku obědů, nákupy, úklid, doprovod k lékaři. Ústavní péče je rozlišována podle zdravotní a sociální situace občana.

Penziony jsou určeny pro soběstačné obyvatele důchodového věku nebo invalidní. Ti zde žijí v samostatných bytech nebo pokojích, vybavených většinou vlastním nábytkem. Penziony fungují převážně jako sused domova důchodců, jehož služeb mohou, ale nemusí obyvatelé penzionu využívat.

Domy s pečovatelskou službou zajišťují pro své obyvatele, žijící také v samostatných bytech nebo pokojích, podávání obědů nebo jejich donášku, úklid a podle potřeby zdravotní péči

Domovy důchodců, které poskytují svým obyvatelům komplexní péči ošetrovatelskou i pečovatelskou jsou u nás nejrozšířenější. Bydlení je zde podřízeno určitému vnitřnímu řádu a poskytuje tak méně soukromí, než dříve jmenovaná zařízení. Další typy ústavních zařízení a péče o seniory jsou ve vývoji.

Denní stacionáře-domovinky poskytují celodenní péči pro seniory, kteří sem přicházejí ráno z rodin a večer se do nich opět vrací.

Respitní péče je poskytována starým a nemocným lidem, kteří žijí v rodinách dětí nebo příbuzných a tito se o ně nemohou na přechodnou dobu postarat

Hospic je zařízení, určené především pro nevléčitelně nemocné. Ústavní zařízení i centra služeb jsou převážně státní, ale rozvíjejí se i soukromá a církevní.

Charitní domovy

Křesťanské rodinné domovy důchodců, zvané též domovy klidného stáří zřizuje pro staré a nemocné Česká katolická charita. V různém počtu a různých formách slouží tato zařízení a služby i seniorům Českobudějovicka.

Závěr

Úroveň péče o staré spoluobčany je ukazatelem dobré či špatné sociální politiky státu, jeho morální vyspělosti, dobrých či horších vztahů mezi generacemi. Mladší generace by si měly dobře uvědomit, že dnešní snahou o zlepšování péče o seniory si připravují i podmínky pro vlastní stáří.